

Euroregion Nisa



VALNÁ HROMADA ERN

Zasedání rady regionálního sdružení Euroregionu Nisa

Letošní valné hromadě regionálního sdružení Euroregionu Nisa, předcházela dvě zasedání rady ERN. Dříve než přiblížíme průběh valné hromady, přinášíme následující informace z o-bou zasedání rady. První letošní zasedání regionální rady ERN se uskutečnilo 18. února v Liberci. Z obsáhlého programu vyjímáme:

Postup v programu Phare CBC

Pro přípravu programu Phare CBC 2000-2006 byla počátkem prosince 1999 zaslána na MMR ČR databáze zhruba 250 záměrů projektů, odsouhlasených regionální radou ERN. Uvedená databáze slouží jako podklad pro dokončení Česko-saské koncepce pro programy Interreg III a Phare CBC na období 2000-2006. Počátkem února se pak v Praze konalo zasedání česko-německé komise JCC, na kterém byla kromě jiného stanovena suma finančních prostředků pro projekty na období 2000-2002. Podrobněji se této záležitosti věnujeme uvnitř zpravodaje v článku Podmínky programu Phare CBC.

Postup realizace projektů ERN

Regionální rozvojová agentura NISA (Phare MCBC 95).

Písemnou zprávu, kterou členové rady obdrželi, doplnil Ing. R. Korselt informací o ukončení projektu k 31. prosinci 1999 a o průběhu a financování některých subprojektů a jejich případném dalším pokračování. Rada vzala zprávu na vědomí, ale protože vzhledem k nezajištění finančních prostředků nebyly dokončeny úpravy objektu v Jablonecké ulici, uložila Agentuře regionálního rozvoje požádat o prodloužení stavebního povolení o další dva roky.

Turistický informační systém (Phare CBC 95)
Projekt byl v červenci 1999 ukončen, takže již není financován z Phare CBC. Jedná se zejména o osmnáct infocenter, která byla zřízena a vybavena z prostředků Phare. Po ukončení projektu převzal vybavení infocenter ERN. Infocentra si zčásti na svoji činnost vydělají, ale finančně se na ni musí podílet také dotčená města, k jejichž propagaci infocentra slouží. Doporučuje se příspěvek ve výši 1 500,- Kč měsíčně na každé infocentrum od příslušného města. ARR připravila nové smlouvy s městy, ve kterých jsou infocentra zřízena. Jedna smlouva se týká poskytování služeb pro infocentra a způsobu užívání vybavení, druhá pak zahrnuje koordinační činnost informačních center, ARR a dalších subjektů, které souvisí s projektem Turistický informační systém.

Rada se po diskusi usnesla, že smlouva není dopracovaná ve smyslu účelnosti požadovaných finančních prostředků a proto požaduje smlouvu upravit a její nový návrh předložit jednotlivým městům i příštím zasedání rady.

Členové rady dále obdrželi písemné informace o stavu realizace dalších pěti projektů a vzali jejich obsah na vědomí. Vyslechli rovněž informaci o projektech ERN ve FMP, z nichž čtyři byly dokončeny a čtyři se průběžně plní.

Rada schválila také návrh dalších šesti projektů ERN, přihlášených do Fondu malých projektů.

Po projednání zprávy o činnosti pracovních skupin uložila rada sekretariátu ERN projednat v pracovních skupinách plán činnosti pro období 2000-2001 a ten předložit radě ke schválení.

V závěru jednání rada schválila:

- poskytnout pro zpracování rozvojových dokumentů nových krajů 20 tisíc korun pro VÚSC Liberec a 5 tisíc korun pro VÚSC Ústí nad Labem,
- obce Zdislava a Vlastibořice za nové členy ERN,
- účast Ing. Jiřího Drdy na pravidelných zasedáních rady,
- převzetí záštity nad otevřenou základní školou v Českém Dubu.

Na dalším jednání se členové rady ERN sešli 24. března a kromě jiného projednali:

Informace o postupu realizace projektů ERN

Vícejazyčná navigace turistů (Phare CBC 96)

Práce na infoboxech probíhají podle plánu a připravuje se text smlouvy mezi ERN a dotčenými městy o jejich umístění a instalaci. Firma AKANT Commercias s.r.o. Praha, která již vyrobila zhruba 700 infoboxů, předložila návrh na změnu výroby příslušných map. Rada vzala informaci na vědomí a uložila sekretariátu předložit předsednictvu ERN k odsouhlasení návrhu textu smlouvy a k posouzení obě varianty výroby map.

Z obsahu

- 5 Usnesení valné hromady ERN
- 6 Z jednání pracovních skupin
- 9 Podmínky programu Phare CBC
- 11 Fond malých projektů



Jablonec nad Nisou – druhé největší město české části Euroregionu Nisa



VALNÁ HROMADA EUROREGIONU NISA

- Přeshraniční datová síť (Phare CBC 96)
Konsorcium SEMA Group předložilo návrh Inception report, ke kterému se již formou připomínek vyjádřily ERN i Technická univerzita Liberec. V rámci ERN byla ustavena pracovní skupina GIS, která monitoruje výsledky projektu ve vztahu k rozvojovým záměrům GIS v oblasti ERN. V rámci této skupiny se připravuje k uzavření smlouva mezi asi deseti institucemi. Rada vyslovila s postupem realizace projektu souhlas.

- Rekonstrukce turistických stezek (Phare CBC 97)

Do konce února bylo od měst a obcí předloženo celkem 47 návrhů projektů na rekonstrukce turistických stezek s celkovým požadavkem 1,2 mil. EUR. V polovině března byl na zasedání řídicího výboru tohoto projektu uskutečněn výběr projektů k realizaci, který však ještě podléhá potvrzení Evropskou komisí. Rada vzala stav realizace na vědomí.

- Příhraniční obnova venkova (Phare CBC 97)
Součástí projektu je zpracování pěti rozvojových konceptů vybraných mikroregionů o čemž byly informovány všechny mikroregiony v ERN. Podmínkou ke zpracování studie je finanční spoluúčast příslušného mikroregionu ve výši 100 tisíc korun. Ze zdrojů projektu bude poskytnuto 5000 EUR, tedy asi 180 tisíc korun. Výběr dodavatele podléhá pravidlům Phare CBC. Zájem projeвило šest mikroregionů, z nichž bylo k realizaci navrženo těchto pět: Sdružení pro rozvoj Šluknovska a mikroregiony Podralsko, Jizera, Jilemnicko a Jizerské hory. Do stanovených pěti se tak "nevešel" pouze mikroregion Pramen Nisy. Rada postup realizace projektu i předložený návrh schválila.

- Plynotřikace příhraničních oblastí

Pro realizaci tohoto projektu se připravují smlouvy mezi dotčenými subjekty, což rada vzala na vědomí.

- Projekty Euroregionu Nisa ve Fondu malých projektů

Dokončen a uzavřen byl projekt Infolisty. Z projektů ERN pro další kolo Fondu malých projektů byly schváleny tyto:

- Bulletin ERN 2000

- Statistická publikace Města v ERN

- Kalendář ERN 2001

- 6. konference historiků ERN (dotace snížena o 81 tisíc Kč)

- Podpora činnosti ERN v AGEK (projekt je však vetován PMU)

Neschválen byl pouze projekt Česko-německo-polský slovník pro státní správu a samosprávu. Rada vzala informaci na vědomí a uložila sekretariátu zpracovat souhrnný přehled všech podaných

projektů do FMP jak schválených, tak i neschválených.

V další části jednání se rada zabývala přípravou valné hromady a zprávou o hospodaření ERN za rok 1999, do které byly na doporučení rady zahrnuty drobné úpravy.

Rada se seznámila s návrhem environmentální politiky ERN v oblasti nakládání s odpady a uložila sekretariátu rozšířit činnost pracovní skupiny Životní prostředí o oblast odpadové hospodářství. V závěru rada schválila přijetí obce Janův Důl za člena ERN.

ZASEDÁNÍ VALNÉ HROMADY EUROREGIONU NISA

Letošního jednání valné hromady regionálního sdružení ERN dne 14. dubna v Liberci se zúčastnila polovina členů. Předseda Ing. Milan Faltus na zasedání přivítal Ing. T. Olivu, zástupce MMR.

Prvořadým projednávaným dokumentem, který v písemné podobě obdrželi členové ERN předem, byla zpráva o činnosti ERN v roce 1999. Je to ucelený přehled o práci jednotlivých orgánů a tedy i o dění v celém sdružení Euroregion Nisa za uplynulý rok. O bohatosti a rozmanitosti obsáhlé činnosti vypovídají jednotlivé kapitoly zprávy, z nichž vyjímáme některé části.

1. Cíle a smysl sdružení Euroregionu Nisa

Obsah úvodní kapitoly vychází ze statutu ERN. V roce 1999 byl uvedený dokument rozšířen v tom smyslu, že úlohou ERN je navíc i "realizace investičních a neinvestičních projektů".

2. Vnitřní organizace Euroregionu Nisa

Také v roce 1999 se na naplnění cílů a poslání ERN podílely orgány, kterými jsou valná hromada, rada, sekretariát a pracovní skupiny. Ve zprávě byla zhodnocena jejich práce a vymezeny další předpoklady v další činnosti.

- Valná hromada

Euroregion Nisa měl k 31. prosinci 1999 celkem 134 členů, z toho 132 měst a obcí a dále Regionální hospodářskou komoru Nisa a Sdružení Český ráj. Do ERN je navíc zapojeno pět okresních úřadů, a to Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa, Semily a Děčín. Loňská valná hromada, konaná 19. března kromě jiného schválila rozpočet na rok 1999 a na dvouleté období zvolila radu ERN.

Vzhledem ke vzniku vyšších územně správních celků je nutné se zabývat pojetím činnosti ERN po roce 2000. Lze předpokládat, že vedle okresních úřadů bude členem ERN také Liberecký kraj. Členem by mohl být i Ústecký kraj do kterého bude zahrnut i Šluknovský výběžek, jenž je součástí Euroregionu Nisa.

Pro další období je nutné dále pracovat na ztotožnění se některých členů ERN s činností tohoto sdružení. Je rovněž nutné vyžadovat koncepční stanoviska od centrálních orgánů vzhledem k roli ERN a k přes-

hraniční regionální spolupráci. Dále je třeba zajistit zpracování tématiky přeshraniční spolupráce do rozvojových podkladů pro VÚSC.

- Rada ERN

V současném složení pracuje rada od loňské valné hromady. V minulém roce tedy tento orgán působil ve dvojím složení. Celkem se v roce 1999 uskutečnilo devět zasedání rady, na která byli s ohledem na program jednání zvaní zástupci některých ministerstev a dalších institucí. Na zasedáních se vedle aktuálních záležitostí projednávaly otázky spojené s realizací projektů ERN, činnost pracovních skupin a kromě dalšího také hospodaření s prostředky ERN.

- Sekretariát ERN

Kancelář tvořili i v roce 1999 tři stálí pracovníci. Dále pak, vedle pracovnice působící jako kontaktní osoba pro přeshraniční projekty Č/SRN a financované z dotace Spolkové nadace pro životní prostředí, působili v kanceláři dva mladí pracovníci v rámci náhradní civilní služby. Ti vykonávali různé asistentské a pomocné práce. Činnost jednotlivých pracovníků je dána pracovní náplní, vedle které se dle možností zabývali též činnostmi nadstandardní. Ta například zahrnovala vyhledávání a iniciace projektů pro program Phare CBC, zpracování podkladů pro strategie, koncepty a zadání, technickou pomoc při formulaci žádostí, či asistenci v mezinárodních komisích. Právě hledání zdrojů a forem pro rozšiřování této činnosti je dalším předpokladem pro práci sekretariátu ERN.

VALNÁ HROMADA EUROREGIONU NISA

- Pracovní skupiny

V roce 1999 byla pracovním skupinám věnována značná pozornost. Především se uskutečnila některá opatření, doporučená projektem Koordinace a technická asistence pracovním skupinám ERN, realizovaným v závěru roku 1998. Z oněch opatření to bylo vytvoření statutu a organizačních řádů skupin, doplnění pracovních skupin tak, aby byly složeny ze zástupců všech pěti okresů a v radě ERN se začala projednávat činnost pracovních skupin. Dále byli z řad členů rady stanoveni garanti jednotlivých skupin. Z dosud nerealizovaných opatření zbývá zajistit prostředky na činnost PS včetně profesionální koordinace, či zajistit používání dlouhodobé metodiky při přípravě a realizaci projektů.

V současné době jsou evidovány tyto pracovní skupiny ERN:

- Životní prostředí s podskupinami Ovzduší a energetika, Lesy (garant za radu Ing. Z. Linhart) a Vody (J. Wurm)
- Regionální plánování (J.Vosecký)
- Doprava (Ing. M.Faltus)
- Kultura (Mgr. I.Borovcová)
- Hospodářství (Mgr. J.Musil)
- Ochrana před katastrofami (Ing. F.Mojžíš)
- Zdravotnictví (MUDr. V.Eckert)
- Sociální věci (L.Majliš)
- Státní správa a samospráva (J.Sembdner)
- Sport (RNDr. J.Čeřovský)
- Cestovní ruch (Ing. L.Suchomel)
- Statistika (P.Polák)
- Historici (J.Müller)
- vysokoškolská spolupráce je v rámci Centra pro koordinaci výzkumu na VŠ v ERN

Výkony jednotlivých pracovních skupin jsou úměrně závislé na osobní angažovanosti zúčastněných osob, z čehož jsou patrné pozitivní výsledky některých skupin, jako například ochrana před katastrofami - hasiči, statistika, doprava či regionální plánování. V dalších oblastech lze realizaci akcí efektivně zajistit zapojením osob, které mají na konkrétní akci osobní zájem.

Nadále je nutné pracovat na zpracování (dvou)ročních plánů činnosti PS a rovněž je žádoucí chápat podstatu pracovních skupin jako místa pro setkávání, pro výměnu informací, či vytváření návrhů, koncepcí a doporučení pro radu ERN.

3. Přeshraniční spolupráce

V rámci Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa se spolupráce uskutečňovala ve společné vytvořených orgánech, kterými jsou:

- tripartitní rada

Tento nejvyšší orgán ERN, tvořený deseti zástupci z každé části ERN, v roce 1999 vůbec nezasedal a právě tu je nejvíce patrné, že každá národní část prošla v posledním období vlastním vývojem. Zčásti i proto se v současné době obtížně hledá společné téma pro zasedání tripartitní rady. Za této situace se jednotlivé národní rady ERN jeví jako neefektivnější rozhodovací orgány. Předpokladem pro využití a činnost tripartitní rady je například vytvoření společného operativního programu a zejména společného fondu (např. z EU), kdy členové tohoto orgánu budou schvalovat financování společných přeshraničních projektů.

- rozšířené presidium

V roce 1999 tento orgán, který tvoří předsedové a sekretáři všech tří částí ERN, zasedal dvakrát. Na jednáních se především hovořilo o projektech ERN do programů Phare CBC a Interreg II v jednotlivých částech ERN. Vzhledem k rozdílným kompetencím národních částí nejsou usnesení presidia důsledně realizována a proto je nutné sjednotit priority a metody společné práce.

- mezinárodní pracovní skupiny

Hlavním smyslem jejich činnosti je vytvářet prostor pro koordinované setkávání zástupců nejrozličnějších institucí a odborných pracovníků s cílem výměny informací a koordinaci činností v případě přeshraničních akcí. Mezinárodní pracovní skupinu tvoří zástupci stejných skupin, působících v jednotlivých částech ERN. Nejčastěji se scházela skupina cestovní ruch, dále pak statistika a ochrana před katastrofami. Naopak pět skupin - energetika, ovzduší, hospodářství, sociální věci, státní správa a samospráva - nemělo ani jedno zasedání. Mimo pracovní skupiny se uskutečnila řada setkání a jednání různých projektových skupin, institucí, ale i měst a obcí.

Složitost práce v mezinárodních pracovních skupinách ovlivňuje odlišnost jazyková, národních kultur i odlišnost zájmů jednotlivých institucí. Je proto nutné usilovat o sjednocení priorit, metod a cílů společné práce a vzhledem k tomu, že jejich činnost je pro existenci ERN zásadní, je nutné trvale usilovat o jejich fungování.

4. Hospodaření ERN

Příjmy v roce 1999 dosáhly částky přes 6,4 milionů korun. Vytvořeny byly členskými příspěvky (více než 1,5 mil. Kč), úroky z bankovního konta a účelovými dotacemi a zálohami na projekty ERN.

Největší položkou byly právě dotace a zálohy

na projekty, které se prakticky ve stejné výši objevují i ve výdajích. Ty v roce 1999 přesáhly 4,8 mil. Kč, takže se do roku 2000 převádí jako rezervní fond zůstatek více než 1,6 milionu korun.

5. Chronologický přehled některých činností

obsahuje více než osmdesát konkrétních akcí. Mimo ně se uskutečnila řada konzultací a jednání v kanceláři ERN v Liberci, ale také v Žitavě, Jelení Goře, na MMR v Praze a podobně.

6. Některé významné dosažené výsledky

Tato obsáhlá část zprávy je souhrnem výsledků v oblastech, které vesměs korespondují se zaměřením činnosti jednotlivých pracovních skupin. O mnohých jsme v průběhu minulého roku informovali ve zpravodajích ERN, ať již v pravidelné rubrice o jednáních pracovních skupin, tak lecky i samostatně. Některé z údajů o úspěšně realizovaných akcích v roce 1999 ještě využijeme v letošních zpravodajích.

7. Projekty Euroregionu Nisa

Rovněž tato část zprávy je souhrnem údajů o dokončených, či dosud rozpracovaných projektech ERN. U každého projektu obsahuje zahájení realizace, termín dokončení, popis uskutečněných činností, rozpočet a další postup. Uvedenou problematikou se pravidelně zabývala všechna jednání rady, takže se poměrně podrobně objevovala i na stránkách minulých zpravodajů. Realizace některých projektů dosud postupně probíhá, proto se i nadále, v souladu s jednáními rady, budeme průběžnému plnění věnovat.

8. Program Phare CBC

Uvedená část zprávy především shrnuje co orgány ERN pro využití tohoto programu vykonaly jak na pokyn Evropské unie, Evropské komise, Ministerstva pro místní rozvoj ČR a případně dalších orgánů, tak i z vlastní iniciativy. Dále pak obsahuje postup v rámci programu Phare CBC po roce 2000. Touto záležitostí se podrobněji zabýváme v jiné části tohoto zpravodaje.

9. Fond malých projektů

Úvodní informací k tomuto bodu zprávy je zaměření fondu a jeho využívání v souladu s regulami EU. Následuje seznam úspěšných žadatelů v roce 1999 a podrobněji pak přehled o projektech ERN, vybraných k podpoře z tohoto fondu. Také o tomto fondu jsme v minulosti průběžně informovali a podrobně se jím zabýváme i v tomto zpravodaji. Navíc i tentokrát přibližujeme v pravidelné rubrice některé z realizovaných projektů.

VALNÁ HROMADA EUROREGIONU NISA

10. CREDO

Program týkající se přeshraniční spolupráce mezi ČR a Polskem vznikl v roce 1996 na popud Evropské komise. O rok později předložil Euroregion Nisa do zkušebního kola dva projekty, z nich byl přijat jeden a to Program rozvoje přeshraniční spolupráce. Realizován byl v období od srpna 1998 do května následujícího roku.

V roce 1999 byl v rámci tohoto programu přijat projekt Porozumění měst, jehož realizace v současnosti probíhá. Poté však byl program CREDO zastaven a od roku 2000 je nahrazen standardním Fondem malých projektů Phare CBC.

11. Povodňový fond Phare CBC

V období 1998-99 bylo v rámci programu Phare CBC na pomoc při prevencích proti povodním uvolněno zhruba 90 mil. Kč, které byly převedeny do nově vzniklého Fondu malých infrastrukturních projektů. Správou fondu byla pověřena Agentura regionálního rozvoje Nisa a uvedené prostředky byly určeny pouze pro okres Liberec, který byl po povodni v roce 1997 označen poškozenou oblastí. Kromě dalších údajů o tomto projektu obsahuje zpráva výčet všech staveb, včetně výše dotace z tohoto fondu, poskytnutá na jejich realizaci. Valná hromada kvituje tuto skutečnost jako pozitivní jev decentralizace celého fondu na regionální úroveň, ale považuje za nutné usilovat o vytvoření obdobného fondu i pro další okresy.

12. Spolková nadace pro životní prostředí

Deutsche Bundesstiftung Umwelt (Německá spolková nadace pro životní prostředí), založená usnesením spolkového parlamentu SRN v roce 1991, začala v posledních letech podporovat i projekty s přeshraničním dopadem. Jedním z takových je projekt Euroregionu Neisse "Management česko-německých lokálních a regionálních ekologických projektů", na který nadace v roce 1999 poskytla finanční prostředky ve výši zhruba 80 procent nákladů. Na české straně je koordinátorem tohoto projektu R.Cermanová.

Cílem projektu je prohloubit stávající a iniciovat novou spolupráci státních i nestátních organizací zaměřených na ochranu životního prostředí a přírody.

Dosud bylo uskutečněno, či probíhá

- shromažďování informačních materiálů, využitých při hledání německých partnerů pro realizaci projektů z FMP Phare CBC, které je nutné doplnit především z německé strany,
- organizace informačních a diskuzních kulatých stolů za spolupráce s ARR a dalšími odborně orientovanými subjekty,
- organizace česko-německých workshopů,

konkrétně k přeshraničnímu rozvoji turistického ruchu ve Šluknovském výběžku, Vývoj Lužické Nisy, či česko-německá energetická konference,

- příprava nových projektů k již připraveným deseti,
- identifikace zdrojů financování, nutná kompletace a průzkum přímých zdrojů z EU,
- dozor nad realizovanými projekty,
- spolupráce s německými partnerskými organizacemi.

13. Česko-německý fond budoucnosti

Pro část téhož projektu se loni podařilo získat dalších 275 tisíc Kč z Česko-německého fondu budoucnosti. Prostředky byly určeny na jeho rozšíření o aktivity, jejichž cílem je

- zpracovat kontaktní databázi státních a nestátních ekologických institucí v ERN,
- shromáždit informace o již realizovaných ekologických projektech a zejména o záměrech na regionální a přehraniční úrovni,
- na základě výsledků diskuzních kulatých stolů zorganizovat neformální tematicky zaměřené lokální pracovní skupiny a spolu s nimi připravit ve zvolených oblastech ekologické projekty.

14. AGEG: Lace/Phare infobod

Asociace evropských hraničních regionů (AGEG) realizuje na základě kontraktu od Evropské komise projekt, jehož cílem je

zmapování příhraniční spolupráce v zemích střední a východní Evropy. Jeho součástí je vytvoření šesti informačních míst pro shromažďování a další šíření některých informací. Pro ČR bylo s AGEG dohodnuto zřídit jedno z nich při ERN, jehož činnost zajišťuje pracovník ARR. Náklady na informační místo, jehož činnost je plánována do konce roku 2000, hradí AGEG.

15. Podpora od MZV ČR

V polovině minulého roku poskytlo Ministerstvo zahraničních věcí ČR formou grantu podporu projektu ERN "Semináře o Evropské unii pro střední školy v Euroregionu Nisa". Jeho realizátorem se stalo Euro Info Centrum Liberec při ARR. Z oslovených 52 středních škol využilo tohoto projektu 12 středních škol. Celkem 45 přednášek včetně dotazů a diskuse, zaměřených na historii, působnost a instituce EU i na aktuální vztahy ČR k EU, se zúčastnilo více než jedenáct set studentů a pětadvacet pedagogů, kterým byly navíc poskytnuty písemné materiály k dalšímu využití.

16. Práce s veřejností

V této poslední kapitole zprávy je konstatováno, že informace o činnosti ERN byly kromě zpravodaje šířeny také prostřednictvím internetu, tiskovými zprávami pro sdělovací prostředky, či konzultacemi přímo v kanceláři ERN.

ZPRÁVA O DALŠÍM VÝVOJI ERN

Valná hromada projednala také předložený návrh o dalším vývoji ERN v roce 2000, jehož výhledy a možnosti jsou následující:

1. Příprava a spolupráce s dalšími subjekty v regionu na vzniku VÚSC, zahrnující účast při projednávání regionálních rozvojových priorit, zapracování aspektů přeshraniční spolupráce a přípravu nástrojů regionálního rozvoje mezi které patří Agentura regionálního rozvoje, Geografický informační systém a další.

2. Realizace rozvojových projektů, tedy pokračování na projektech Vícejazyčná navigace turistů, Přeshraniční datová síť, Rekonstrukce turistických stezek, Přeshraniční obnova venkova, Plynofikace příhraničních oblastí a na menších projektech koncepčního charakteru a na podporu šíření informací.

3. Sledování podpůrných programů, zejména Phare CBC. Týká se to účasti na dalších činnostech při formulaci ROP pro NUTS II a jednáních Řídícího výboru, účasti při zpracování přeshraničního ROP pro NUTS III a na jednáních JCC, sestavování návrhů řídicích výborů fondů a poradenství městům a obcím při přípravě projektů do programu Phare CBC a dalších fondů.

Činnost bude dále zaměřena na organizování pracovních setkání na přeshraniční i regionální úrovni. Tato zpráva pak obsahuje přehled cílů a priorit v oblastech, kterými se zabývají jednotlivé pracovní skupiny.

Zpráva o činnosti Agentury regionálního rozvoje:

Účastníci jednání valné hromady dále obdrželi k projednání poměrně obsáhlou zprávu o činnosti Agentury regionálního rozvoje s.r.o. za rok 1999. K této zprávě se vrátíme v příštím našem zpravodaji.

Usnesení

valné hromady ERN konané dne 14.dubna 2000

Valná hromada

I. konstatuje,
že hlavní úkoly, stanovené valnou hromadou Euroregionu Nisa pro rok 1999 byly splněny

II. schvaluje

- a) zprávu o činnosti regionálního sdružení Euroregionu Nisa za rok 1999
- b) zprávu o hospodaření v roce 1999
- c) hlavní úkoly a rozpočet Euroregionu Nisa pro rok 2000

d) členský příspěvek na rok 2001 ve výši 3 Kč na jednoho obyvatele

III. bere na vědomí

informaci o činnosti Agentury regionálního rozvoje Nisa s.r.o. v roce 1999

IV. ukládá

1. radě ERN:

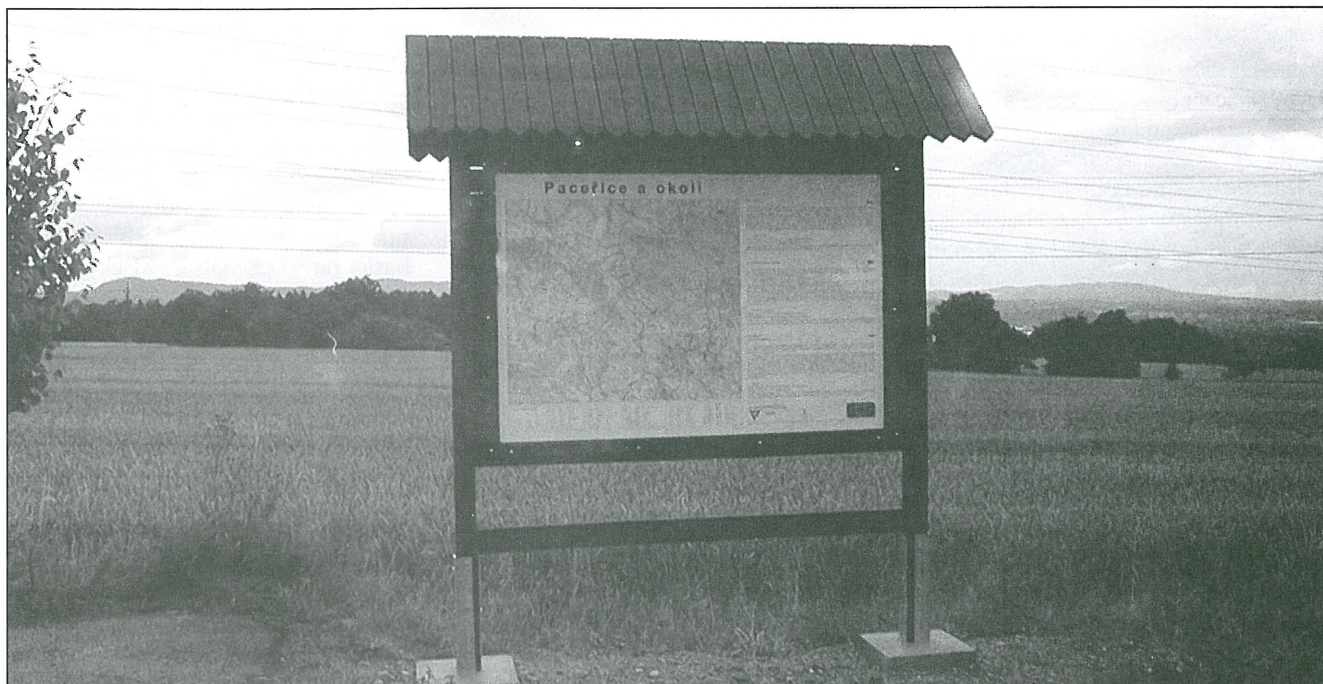
zajistit příslušná organizační opatření k zajištění hlavních úkolů české části ERN pro rok 2000 včetně informovanosti členů ERN o práci orgánů

české i mezinárodní části ERN

2. všem členům regionálního sdružení Euroregionu Nisa:

a) zajistit podmínky pro práci jejich zástupců v orgánech nebo vyvolaných akcích ERN v roce 2000

b) uhradit členské příspěvky za rok 2000 do 30.6.2000 s tím, že sazba je 2 Kč za každého obyvatele, nejméně však za jednu obec 500 Kč. Finanční podíl okresních úřadů se řeší samostatnou smlouvou.



Jedna z informačních tabulí z projektu „Vícejazyčná navigace turistů“

Další partnerské dohody

Železný Brod a Olszyna



Mimoň a Zlotoryja

Zhruba od poloviny minulého roku je v platnosti partnerská smlouva mezi městy Železný Brod a Olszyna.

Obě smluvní strany se zavázaly udržovat stálé vzájemné styky, zaměřené na vytváření mnohostranné spolupráce. Jedná se jak o spolupráci v oblasti samosprávy, tak také v oblastech veřejného, hospodářského, ekologického, sociálního a kulturního dění.

Cílem smlouvy je sblížení obyvatel obou měst, lepší poznání a porozumění jejich historie, tradic, kultury a hospodářství, ale také na vzájemné poznání rodinného, školního a společenského života. Návštěvy oficiálních delegací, ale i různých svazů, klubů, sdružení a jiných institucí, se budou uskutečňovat na základě vzájemné iniciativy, přičemž zvláštní pozornost bude patřit kontaktům mládeže obou měst.

Pro vzájemnou přeshraniční spolupráci se představitelé měst Mimoň v České republice a Zlotoryja v Polsku rohodli počátkem května. V partnerské dohodě mimo jiné konstatují, že vytvoří možnosti pro mnohostranné a přímé kontakty obyvatel, zvláště mládeže, a to v oblasti lepšího poznávání a výměny myšlenek, názorů a informací. Vedle výměny zkušeností mezi zastupitelstvy a představenstvy obou měst se spolupráce soustředí na oblasti kultury, školství, sport a turistiku a podporovat budou spolupráci na úsecích ekonomika, technologie, věda a výzkum, ale i církví a církevních organizací. Obě strany hodlají podporovat vznik přátelských sdružení, která jako občanské iniciativy budou přispívat k naplnění cíle uzavřené dohody. Předpokládá se aktivita v oblasti výměn skupin mládeže, ve sportovních setkáních i na úseku kultury.

Z JEDNÁNÍ PRACOVNÍCH SKUPIN

V minulém roce přijaly orgány ERN řadu opatření k posílení úlohy pracovních skupin Euroregionu Nisa, jejichž uplatňování se příznivě odráží v práci vesměs všech pracovních skupin. Svědčí o tom zápisy z jednotlivých jednání, ze kterých budeme i letos vycházet při poskytování informací o činnosti pracovních skupin.

DOPRAVA

Členové této pracovní skupiny se letos poprvé sešli 25. ledna v Hrádku nad Nisou.

V úvodu vyslechli informaci o dokončování dokumentu Koncepce dopravy v Euroregionu Nisa. Zpracování čtyřjazyčného materiálu zajišťovala polská strana.

V další části jednání hovořili zástupci jednotlivých stran o postupu přípravy a výstavby silnic v příslušných částech ERN.

Za českou stranu Ing. J. Jeníček nejdříve uvedl, že do roku 2000 se podařilo relizovat obchvat Rumburku, I. etapa průtahu Turnovem, obchvat Hrádku nad Nisou, čtyřpruh R35 v úsecích Ohrazenice - Hodkovice n. Mohelkou a Rádelský Mlýn - Liberec. V přípravě jsou akce čtyřpruh R35 v úseku Hodkovice n. M. - Rádelský Mlýn, nový most v Chrastavě, nová trasa dvoupruhu Bílý Kostel - Hrádek nad Nisou, přeložky silnice I/13 u Lvové a Kunratic, I. etapa silnice Liberec - Jablonec n. N., západní obchvat Česká Lípa - Nový Bor a obchvat Mimoně.

M. Galeski informoval o prioritách v silniční výstavbě na polském území. Patří mezi ně dokončení obchvatu Boleslawce, další průtah Jelení Horou, dálnice A4 Zgorzelec - Lognica, trojúhelník silnic v prostoru Bogatynia a obchvat Lubawky. V železniční výstavbě modernizace tratí Weglinec - Horka, Weglinec - Zgorzelec, Lubaň -

Zgorzelec a Jizerská dráha Harrachov - Sklarska Poreba.

Na německém území ERN, jak uvedl Ing. M. Hiltcher, budou do poloviny letošního roku dokončeny silniční obchvaty Neugersdorf a Zittau. Do srpna příštího roku pak obchvat Löbau - Wessenberg. Prioritou zůstává propojení silnic R35 a B178 přes polské území novým mostem severně od Sieniawki. Pokud nebude tato akce koncepčně a technicky připravena do roku 2005 zvolí německá strana jiné řešení.

Jednalo se také o hraničních přechodech a jak zástupci jednotlivých stran upozornili, zůstává nedořešeno otevření, či překlasifikování dalších téměř dvaceti hraničních přechodů. Účasníci jednání se dohodli, že každá strana shromáždí potřebné podklady a po jejich projednání v orgánech ERN, bude společná delegace usilovat na příslušných úřadech v Praze, Varšavě a v Berlíně o postupné řešení.

Členové pracovní skupiny se rovněž shodli na tom, že je třeba neodkladně vyvinout úsilí na povolení autobusové přepravy na hraničních přechodech Hrádek n. N. - Kopaczow - Zittau, Kunratic - Bogatynia a Nové Město - Czierniawa Zdrój. Prioritou je nepravdivá turistická přeprava, zatímco zavedení pravidelných linek je otázkou ekonomickou. Nutné je rovněž dořešit možnost přejíždění hraničních přechodů mikrobusem (pro osm osob) a stanovit jasná pravidla.

HASIČI SPOLEČNĚ

Pracovní skupina s názvem Ochrana před katastrofami v praxi zahrnuje činnost hasičských sborů. Vyplynulo to i z lednového zasedání této skupiny, uskutečněné v Liberci.

Po seznámení přítomných s novou organizační strukturou pracovní skupiny, předložil její předseda Karel Boháč zprávu o bohaté a pestré činnosti v uplynulém roce. Vyplyvá z ní, že se uskutečnilo sedm společných hasičských cvičení ve všech třech částech ERN. Dále se uskutečnilo deset hasičských soutěží, z toho dvou dětských.

Došlo také na společné zásahy hasičů při skutečných požárech. Konkrétně české jednotky dvakrát na území Polska a jednou v Německu, naproti tomu německé jednotky třikrát při požáru v české části ERN. Němečtí hasiči navíc pomáhali při likvidaci tří dopravních nehod v ČR a naopak čeští zasahovali dvakrát v Německu a jednou v Polsku na odstranění následků olejových havárií. V této souvislosti K. Boháč upozornil na to, že uvedená spolupráce není dosud podložena žádnými oficiálními mezistátními dohodami a uskutečňuje se jen na základě dobrovolnosti a zejména osobní odpovědnosti velitelů hasičských sborů.

Pestrý byl rovněž mezinárodní kontakt hasičů na společenských a sportovních akcích, kterých se jen v české části ERN uskutečnilo dvanáct. Nepochybně jich však bylo víc, neboť mnohé, zejména dvoustranné, se zvláště v příhraničí již konají i na základě osobního pozvání sousedů na obou stranách hranice.

V dalším průběhu jednání projednávali členové komise náměty pro další činnost, možnosti spolupráce s obdobnými skupinami v jiných euroregionech, či možnosti příhraniční spolupráce při záchranných i preventivních akcích. Zabývali se rovněž postupem příprav semináře na téma Hašení lesních požárů, jehož uspořádání přislíbila německá strana. Do příštího jednání požadují zjistit, zda jsou pojištěni účastníci akcí konaných na území sousedních států.

Příprava Symposia 2000

Členové pracovní skupiny historie a Akademického koordinačního střediska se na společném zasedání počátkem ledna zabývali prakticky jen přípravou Symposia 2000, které se uskuteční v Liberci.

V době jednání pracovní skupiny bylo dle informací ze všech tří částí ERN již zajištěno zpracování hlavních referátů pro Symposium a dodání jejich textů do konce března. Dále bylo konstatováno, že finančně bude akce zabezpečena z Fondu malých projektů programu Phare CBC. Nezbyde však na uspořádání uvažované euroregionální výstavy, proto bylo navrženo uspořádat k této akci tematickou výstavu ze sbírek Severočeského muzea, která bude prezentovat bohatství památek na umělecká řemesla alespoň v české části ERN.

Upřesněny byly technické záležitosti s uspořádáním Symposia 2000 a také zajištění exkurse do sklárny v Janově nad Nisou.

Z JEDNÁNÍ PRACOVNÍCH SKUPIN

Kultura

Pracovní skupina pro kulturu, mládež a památky ERN, působící zatím pouze v české části Euroregionu Nisa, se sešla v polovině února a z jejího jednání vyjímáme:

- Studentský symfonický orchestr - pořadatelem 8. sezóny je česká strana. Součinnost s německými a polskými partnery je zajištěna. Z nedostatku finančních prostředků se zahájení sezóny posunulo až na jarní měsíce. Byl podán projekt do FMP. Potěšitelný je zájem o koncerty orchestru i v zahraničí mimo Euroregion Nisa, například v říjnu v Hannoveru na EXPO 2000. Realizace je však podminěna finančními prostředky.

- Členové skupiny obdrželi almanach ERN a kulturní kalendář včetně seznamu kulturních zařízení ERN. V diskusi zaznělo, že v seznamu je nedostatek informací a že jsou v něm chybná a neúplná data. Obdobně i v almanachu, kde navíc chybí databáze k průběžnému doplňování dat a informací.

- Přítomní se také seznámili s aktivitami pracovních skupin Statistika a Cestovní ruch.

- Činnost mezinárodní podskupiny pro knihovny uvedla Mgr. Vohlídalová řadou informací o konferencích v Rumburku a v Žitavě, o chystané publikaci a také o závěru výstavby nové knihovny v Liberci.

Cestovní ruch

Česká část pracovní skupiny Cestovní ruch jednala počátkem března v Kryštofově Údolí. Úvod jednání patřil informaci ze schůzky mezinárodní pracovní skupiny, na které se kromě jiného hovořilo o vydávání publikací. V současné době se jedná o další část publikace Muzea ERN, kterou zpracovává polská strana. Německá strana zpracuje nově doplněné vydání publikace Turistické zajímavosti ERN a publikaci Aktualizace cyklotras v ERN. Česká verze publikace Hrady a zámky v ERN bude poprvé prezentována v Berlíně na turistické burze. Byl přijat také návrh na přípravu publikací Městská turistika, Lidová architektura a Speciality národních kuchyní.

V dalším jednání bylo dohodnuto, že je třeba vytvořit speciální skupinu, která se bude zabývat propojením existujících cyklotras a turistických stezek a která do konce roku 2000 předloží materiál pro vydání informační brožury, zahrnující také konkrétní nabídky služeb.

Byl zahájen projekt vzdělávání pracovníků infocenter, kterého se za českou stranu zúčastňují pracovníci infocenter Jablonec nad Nisou, Turnov, Tanvald, Liberec, Jiřetín, Krásná Lípa, Český Dub a Varnsdorf.

Z diskuse k informaci o letošních veletrzích vyplynulo, že 10. ročníku turistické burzy v Görlitz ve dnech 3.-5. listopadu se za českou část ERN zúčastní okresy Česká Lípa, Jablonec nad Nisou a Semily. Okresům Děčín a Liberec bylo dolo-

ručeno, aby svá stanoviska neúčasti ještě přehodnotily. Zamýšlená společná prezentace ERN na veletrhu ve Vídni byla na základě stanovisek německé a polské strany posunuta z finančních důvodů až na rok 2001. Trvá však zájem Liberce se ještě letos ve Vídni v malém měřítku prezentovat. Na vědomí byly vzaty termíny dalších letošních veletrhů, a to v září ve Varšavě, v říjnu v Poznani a v červnu také zemědělského trhu ekologických potravin v Ostritz.

Pracovní skupina jednala také o využití výstavního stánku, který je uložen v budově SVÚT a který byl v polovině března cvičně postaven a předveden na libereckém výstavišti. K jeho využití předložila pracovní skupina ke zvážení několik návrhů. Především stánek pronajímat jiným organizacím a výtěžek použít na bezplatný pronájem členům ERN a na údržbu stánku. V souladu s tím by měl být sestaven předběžný seznam zájemců o využití

Koncem listopadu minulého roku se v polských Piechowicích uskutečnila již 4. konference Čistá Nisa, na jejíž přípravě se spolupodílela také pracovní skupina Voda. Její výsledky jsme do posledního loňského zpravodaje zahrnout nestihli, a tak se k této záležitosti vracíme nyní.

Téměř stovku účastníků tvořili zástupci státní správy a odborných organizací z Polska, Německa, České republiky a z Evropské unie. Konference, finančně podpořená programem Phare - černý trojúhelník a Svazkem obcí Zgorzelecké oblasti, hodnotila vývoj kvality vody v povodí Lužické Nisy za poslední tři roky. Evropská komise uložila této konferenci následující cíle:

- posílit spolupráci mezi partnery programu Čistá Nisa
- vypracovat společné dohody o společném systému monitoringu kvality vody a výměny údajů
- spolupracovat při modelování podzemních vod
- společně se zabývat vytvořením trojstranného registru znečištění v povodí Lužické Nisy
- navrhnout systém trojstranného protipovodňového varování a varování při znečištění

- připravit trojstrannou smlouvu pro zarybnění Lužické Nisy

- zapojit skupinu Čistá Nisa do struktury ERN

- stanovit strategii spolupráce skupiny pro dobu před přistoupením Polska a ČR do EU

- navrhnout projekty pro financování z podpůrných fondů EU, zvláště projektů, které se neshodují s direktivami EU

Uvedené cíle byly dle jednotlivých témat projednány v pracovních skupinách a poté zahrnuty do náplně činnosti skupiny Čistá Nisa v období let 2000-2001.

Celkem šestnáct zásadních referátů bylo rozděleno do tří bloků tohoto tematického zaměření:

- Lužická Nisa a nebezpečí povodní
- Ohrožení znečištění Lužické Nisy chemickými emisemi a odpadními vodami

stánku, přičemž pro skupinu cestovní ruch připadá v úvahu jeho každoroční využití na akcích TB Görlitz, Regiontour Brno a Holiday Praha.

Členové skupiny se dále zbylyli hodnocením a výběrem projektů Phare FMP. Z diskuse vzešlo doporučit Řídicímu výboru rozšířit seznam expertů o J. Holancovou (OkÚ Jablonec nad Nisou), M. Chaloupku (Kryštofovo Údolí), Ing. D. Málkovou (OkÚ Děčín) a E. Směkalovou (Město Liberec). Pro zlepšení hodnocení projektů doporučují rozšířit kritéria výběru o stanovisko pracovní skupiny a navrhuji tedy, aby se všemi projekty týkající se cestovního ruchu, byla nejdříve seznámena pracovní skupina.

V závěru jednání vzali členové pracovní skupiny na vědomí řadu různých informací o připravovaných, či zamýšlených akcích a někteří přednesli náměty, kterými by se mohla skupina v budoucnu zabývat.

- Lužická Nisa jako zdroj pitné vody a rekreačních hodnot. Ke každému z těchto bloků byla z účastníků konference vytvořena pracovní skupina, která se uvedeným tématem podrobněji zabývala. Výsledky diskuse pak byly zahrnuty do závěrečného memoranda. Součástí konference byla také exkurze na stavby spolufinancované z programu Phare, a to na kalové hospodářství a přečerpávací stanici pro městskou čistírnu odpadních vod a na výstavbu závodu pro úpravu komunálního odpadu ve městě Zgorzelec.

Pro českou část pracovní skupiny Čistá Nisa lze za přínos konference považovat:

- možnost prezentace dopadu výstavby kanalizací a čistíren odpadních vod na zlepšení kvality vody v Lužické

Nise a Smědě na českém území

- prezentaci přínosu programu Phare k likvidaci povodňových škod v roce 1997 a při realizaci protipovodňových opatření

- prezentaci současného stavu GIS na OkÚ Liberec prostřednictvím expozice, zahrnující dokumentaci staveb realizovaných s podporou programu

Phare, vodohospodářské mapy okresu a mapy rizikových faktorů města Liberec

- seznámení veřejnosti s prvními výsledky společného česko-německého projektu monitoringu přirozeného zarybnění Lužické Nisy

- získání nových poznatků z oblasti přístupu k revitalizaci celého povodí Lužické Nisy

- navázání nových kontaktů pro společný postup při využívání prostředků předvstupních programů EU

- otevření nových možností spolufinancování některých ekologických projektů ze zahraničních zdrojů

- možnosti řešení společných protihavarijních a protipovodňových opatření na mezinárodní úrovni v rámci regionu.

Příští, již 5. konference Čistá Nisa, se uskuteční na podzim roku 2001 v Görlitz.

Čistá Nisa

Z JEDNÁNÍ PRACOVNÍCH SKUPIN

Olympiáda Euroregionu Nisa

Členové pracovní skupiny Sport se prvý únorový den sešli v Jelení Hoře. Na programu jednání bylo především další zpřesnění organizačního zabezpečení Olympiády Euroregionu Nisa, nejvýznamnější sportovní akce v letošním roce.

Olympiáda se uskuteční ve dnech 16.-18. června v Hoyerswerdě, soutěžit se bude v sedmnácti sportovních disciplínách a kromě německých sportovců se zúčastní po 250 závodníků z polské i české části euroregionu. Bylo také dohodnuto, že obdobnou letní olympiádu uspořádá v roce 2002 Zgorzelec.

Polská strana bude rovněž pořadatelem zimní olympiády, a to v roce 2001 na polské straně Krkonoš.

Na zasedání skupiny se také hovořilo o možnosti využití Internetu. Konkrétně se to týká sportovního kalendáře, či databáze sportovních klubů, které by bylo na Internet možné uvést.

SOCIÁLNÍ VĚCI NOVĚ

Po několikaleté odmlce došlo k obnovení činnosti pracovní skupiny Sociální věci, zejména její české části. Stalo se tak na schůzce koncem března. Vesměs noví členové, včetně nově jmenovaného vedoucího skupiny Ing. Aleše Rozkovce, se blíže seznámili s organizací české i mezinárodní pracovní skupiny, s jejím programovým zaměřením a s rozsahem působnosti. V mezinárodních pracovních skupinách budou českou stranu zastupovat čtyři členové a garantem české části této skupiny je za radu ERN L. Majliš, místostarosta Mimoně.

V další části jednání byl přítomným vysvětlen mechanismus podávání projektů do programu Phare a do Fondu malých projektů. V příštím období hodlají členové skupiny rozpracovat několik témat. Například chtějí zmapovat základní problémy v oblasti sociální práce, pokračovat ve výměně praktických zkušeností mezi okresy české části ERN, vyjadřovat se k projektům z této oblasti přihlášeným do Fondu malých projektů, či zpracovat analýzu systému sociální práce v Německu a v Polsku.

O KVALITĚ PITNÉ VODY

Jednání podskupiny "pitná voda", působící v pracovní skupině Zdravotnictví, se uskutečnilo v polovině března v Liberci. Hlavním bodem programu byl připravovaný projekt Zavedení informačního systému kvality pitné vody ve veřejných vodovodech v Euroregionu Nisa. Z diskuse ke dvěma navrženým možnostem zpracování vyplynulo, že dosud odlišné normy pro posuzování kvality pitné vody v každé zemi, by měly

být do konce roku 2000 přizpůsobeny podmínkám Evropské unie. K této záležitosti připravuje polská strana na konec května mezinárodní seminář. Do té doby si všechny tři zúčastněné strany vymění informace o stávajících normách a návrzích nových vyhlášek. Česká a polská strana poskytne, pro uveřejnění v tisku v Německu, zprávy o současné kvalitě pitné vody v rozhodujících zdrojích v rekreačních oblastech.

INICIATIVNÍ LESÁCI

Česká část pracovní skupiny Lesy, rozšířená o nové členy, jednala v Liberci koncem března. Po objasnění organizace a rozsahu působnosti pracovní skupiny se přítomní seznámili s jednacím řádem. Garantem skupiny za radu ERN je Ing. Z. Linhart, místostarosta Krásné Lípy. Vedoucím byl potvrzen Ing. Vršovský, který spolu s dalšími dvěma členy bude zastupovat českou část v mezinárodní pracovní skupině. A právě na bohatou, šestiletou činnost česko-německo-polské pracovní skupiny, chtějí členové české části ve svém konání navázat.

Bude například nutné sjednotit vzájemnou informovanost o stavu vysoké zvěře, o ochraně a zvýšeném výskytu tetřívky, či o opatřeních proti šíření plevelnatých rostlin. Hovořilo se také o navrhovaném využití bývalého vojenského prostoru Ralsko, o schválených projektech ve FMP a o podaných námětech do programu Phare CBC/Interreg III. V příštím období hodlá skupina ve své činnosti preferovat vzájemnou informovanost o důležitých lesních aktivitách, dokončení rozpracova-

ných akcí a projektů, mezi které patří zpráva o stavu lesa v ERN, návrh na zřízení rezervace na české straně Luže a zřízení rezervace na polské straně Velké jizerské louky. Prioritním však bude příprava konference o lesích, chystaná na podzim v české části ERN.



STÁTNÍ SPRÁVA A SAMOSPRÁVA

V úvodu jednání obnovené pracovní skupiny koncem března se přítomní seznámili s organizací české i mezinárodní pracovní skupiny, s jejím programovým zaměřením a s rozsahem působnosti. Činnost skupiny navazuje na některé aktivity úseku státní správy a samosprávy z minulých let, uskutečněné přímo obcemi, či různými institucemi.

Členové pracovní skupiny dále vyslechli informaci o projektu "Průvodce státní správou a samosprávou". Publikace má být vydána do konce července 2000. Pro nadcházející období se členové skupiny podrobněji seznámí s organizací veřejné správy v Německu a Polsku a pro oblast svého působení zpracují česko-německo-polský slovníček pojmů. Příležitostných exkurzí využijí k výměně zkušeností.

PODMÍNKY PROGRAMU CBC PHARE 2000-2002

V průběhu února proběhla bilaterální jednání s představiteli Evropské komise, zástupci sousedních států. Na jednáních, kterých se zúčastnili zástupci rezortů, regionů, euroregionů, členové komise JCC a další, byly dohodnuty podmínky pro předkládání projektů programu CBC Phare na období 2000-2002.

Současně byl stanoven časový harmonogram, který je pro předkládání projektů v prvním období již uzavřen. Dohodnuté podmínky však zahrnují delší období, takže jsou platné i nadále a proto je také téměř v plném znění předkládáme

1. Na základě rozhodnutí Evropské komise byla stanovena alokace finančních prostředků na období 2000-2002, zatím se závazností na rok 2000, takto: Z celkem 19 mil. EUR je na česko-německé pohraničí 10 mil. EUR, na česko-polské pohraničí 5 mil. EUR a na česko-rakouské pohraničí 4 mil. EUR.

2. Skladba jednotlivých programů umožňuje podporovat projekty s dotací ze strany Evropské komise ve výši 2 mil. EUR, se zabezpečeným financováním ve výši 25 %. Stávající pokyny EK umožňují zahrnout až do výše 20 % programu na každé hranici Fond malých projektů, umožňující i podporu investičním infrastrukturním projektům do výše příspěvku 300 tisíc EUR. Konečné rozhodnutí o alokaci finančních prostředků bude dáno na zasedání JCC, je možné na základě vůle regionálních zástupců upřednostnit "velké infrastrukturní projekty" a podpořit tím více územních celků (např. na česko-německé hranici podpořit 5 projektů, na česko-rakouské hranici 2 projekty a tak dále).

3. Při přípravě konkrétních projektů musí záměry respektovat nařízení Evropské komise k programu přeshraniční spolupráce č. 2760/98 ze dne 18. prosince 1998.

4. Samozřejmou podmínkou každého projektu je kvantitativně doložitelný přeshraniční efekt, včetně stanovisek odbor-

ných institucí a sdružení obcí (euroregionů) na druhé straně hranice. Z toho důvodu na základě pokynu Evropské komise se podpora vztahuje prakticky výhradně na okresy ležící bezprostředně u státní hranice a zařazení projektů z ostatních okresů je pouze v případě naprosto výjimečného přeshraničního dopadu. Upřednostněny budou "zrcadlové" projekty, hrazené z prostředků Evropské komise (CBC Phare, Interreg) po obou stranách hranice

- projekt musí být v souladu s hlavními prioritami vyplývajícími z rozpracovaných Společných programových dokumentů (JPD) pro poskytování pomoci z programů Evropské komise CBC Phare a Interreg. Tyto dokumenty se na základě výše uvedeného nařízení Evropské komise postupně zpracovávají ve všech pohraničních oblastech a jejich priority musí být ve vzájemné korelaci se zpracovávajícími regionálními operačními programy, včetně Regionálního rozvojového plánu České republiky,
- minimální podíl ve výši 25 % rozpočtových nákladů musí zabezpečit investor z vlastních zdrojů. S ohledem na výši rozpočtových nákladů připadají v úvahu zejména projekty základní technické infrastruktury (čistiřny odpadních vod, komunikace, atd.). U vybraných projektů bude vyžadována bankovní záruka, či jiná adekvátní forma ručení zabezpečení spoluúčasti,
- pro Fond malých projektů není nutné předkládat návrhy projektů. Fond naváže na stávající zkušenost, kdy je rozhodování o projektech částečně delegováno do území.

Technické podmínky předkládání projektu

a) Projekty se zasílají v českém jazyce ve struktuře podle přílohy č. 3 (osnova projektu)
b) Podmínky musí vedle kvalitativního prokázání přeshraničního efektu (stanovisko zahraničního partnera) splnit řadu technických podmínek:

- vydané územní rozhodnutí, pokud je vyžadováno českou legislativou
- hodnocení vlivu na životní prostředí - u všech projektů (pozor, nejedná se o studii EIA)

c) doložení zabezpečení spolufinancování.

V úvodní fázi je odlišné v závislosti na druhu projektů (např. zahrnutí projektu do individuálních projektů státního rozpočtu, rozhodnutí o poskytnutí podpory ze strany SFŽP, rozhodnutí obecního zastupitelstva), před odesláním výsledného Finančního návrhu Evropské komisi bude ze strany investora požadována Bankovní záruka.

d) kvalitně zpracovaná studie proveditelnosti musí dokladovat stupeň realizovatelnosti daného projektu, zejména musí obsahovat variantní vyhodnocení technologického řešení, ekonomických, územních i věcných podmínek, finančního zabezpečení atd. Bez zpracované studie proveditelnosti nebudou návrhy projektů přijímány. Požadovanou strukturu dokumentu je možné získat u Ing. Petry Novákové CRR tel. 02/24861570. Zdůrazňujeme, že není zcela vyloučené navrhovat tak zvané integrované projekty, které celkově přispívají k ekonomickému rozvoji území, za podmínek, že bude zpracována jedna studie proveditelnosti, s jedním investorem a jedním výběrovým řízením.

e) soulad projektu s územně plánovací dokumentací.

Informativní přehled akcí, které je možno financovat z programu CBC Phare

(Nařízení Komise (ES) č. 2760 (98), Článek 5 a směrnice iniciativy Interreg III (Příloha 2)

Článek 5

1. Akce financované v rámci tohoto programu mohou být následující:

a) Postupné odstraňování administrativních a institucionálních překážek bránícím volnému pohybu osob, výrobků a služeb přes hranice, ovšem s přihlédnutím k bezpečnostním aspektům takového pohybu.

b) Zlepšování infrastruktury, zvláště dopravní a poskytování možností využívání místních zdrojů vody, plynu a elektřiny pro oblasti na druhé straně hranice.

c) Ochrana životního prostředí, například likvidace odpadních materiálů, ekologické řízení a prevence znečišťování, včetně problémů nepříznivě ovlivněných blízkostí vnějších hranic.

Územní plánování a ochrana příhraničních oblastí, zejména míst s významem pro celé Společenství jako jsou například místa zahrnutá v programu NATURA 2000.

Ochrana životního prostředí prostřednictvím prevence, kontroly a obnovy ekologicky postižených oblastí, sběru odpadu a nebo společného využívání zdrojů a infrastruktury (včetně čištění odpadových vod).

Ochrana kvalitních vodních zdrojů.

Ochrana životního prostředí prostřednictvím prevence (včetně prevence přírodních a technologických katastrof), monitorování, obnovy ekologicky postižených



„Rumburk-kmenová stoka“ – jeden z projektů podpořených z programu Phare

PODMÍNKY PROGRAMU CBC PHARE 2000-2002

oblastí, racionálního využívání energie, recyklování a ukládání odpadů. Efektivní energetické hospodářství, alternativní a obnovitelné zdroje energie.

d) Opatření týkající se rozvoje zemědělství a oblastí se zvláštním ohledem na vytváření příznivých podmínek pro přeshraniční projekty spolupráce.

Spolupráce mezi městskými oblastmi a venkovem s cílem podporovat trvale udržitelný rozvoj.

Přeshraniční územní plánování zemědělské půdy a další přeshraniční zlepšení využívání půdy.

Diverzifikace činnosti na podporu nových příležitostí k zaměstnání s cílem vytvořit další příjmy pro venkovské oblasti.

Přeshraniční rozvoj venkova principiálně prostřednictvím marketingu a propagace kvalitních výrobků, podpory turistických a řemeslných aktivit, zlepšování životních podmínek a obnovy a rozvoje vesnic a zachování dědictví venkova.

Rozvoj a udržování určitých chráněných příhraničních oblastí.

Podpora z programu CBC Phare je podmíněna souladem s Nařízeními 1266 (99) o koordinaci předvstupní pomoci a 1268/99 týkajícího se nástroje SAPARD.

e) Opatření v sektorech energetiky a dopravy, zaměřená na realizaci plánů transevropské železniční sítě v souladu s perspektivními plány vypracovanými Komisí. Odstraňování překážek ve veřejné dopravě zejména mezi městy v blízkosti hranic. Podpora ekologicky příznivých dopravních prostředků.

Odstraňování úzkých uzlů.

Napojení na transevropské sítě; dokončení těchto sítí se může ucházet o podporu z tohoto programu pouze v ospravedlnitelných případech za předpokladu, že takový projekt není financován z programu ISPA

f) Akce týkající se spravedlnosti a vnitřních záležitostí Společenství.

Zvyšování bezpečnosti na hraničních prostřednictvím dodávek zařízení, budování institucí a společného vzdělávání příslušného personálu a dokonalejších systémů vzájemného informování.

g) Podpora obchodní spolupráce, rozvoje podniků, finanční spolupráce a spolupráce mezi institucemi reprezentujícími sektor obchodu (například obchodními komorami). Podpora spolupráce mezi podniky týkající se výzkumu, technologie a rozvojových středisek prostřednictvím vytváření nebo společného využívání zdrojů, institucí a zařízení na podporu zaměstnanosti a zvýšení konkurenceschopnosti v příhraničních oblastech.

h) Pomoc při investování a poskytování podpůrných služeb a zařízení, zvláště pak poskytování technologie a pomoci mar-

ketingu prováděného pro malé a střední podniky.

Rozvoj přeshraničních sítí ekonomických vztahů mezi malými a středními podniky s cílem vytvořit nebo rozvíjet komerční, odborné nebo přeshraniční rozvojové organizace a zlepšit spolupráci, výměnu informací, přenos řídicích schopností, technologií, studie a průzkumy trhu.

Podpora rozvoje malých a středních podniků prostřednictvím investiční pomoci.

Zlepšení přeshraničního přístupu k finančním, úvěrovým a obchodním službám.

Rozvoj příslušných přeshraničních finančních nástrojů.

i) Školení a opatření k zajištění zaměstnanosti.

Vytvoření nebo rozvoj integrovaného pracovního trhu na obou stranách hranic s pečlivým přihlédnutím k závazku pomoci podporovat rovné příležitosti mužů a žen a při účasti sociálních partnerů.

j) Místní hospodářský rozvoj, včetně turistického ruchu.

Analýza příhraniční oblasti.

Příprava směrnice a společného územního plánování a řízení oblastí.

Podpora multisektorálního rámce využití půdy.

Příprava společné směrnice územního plánování a řízení oblastí mezi aglomeracemi v blízkosti hranic.

Územní plánování přeshraničních průmyslových oblastí.

Obnova a rozvoj historických městských center při využívání přeshraniční strategie. Rozvoj kvalitní a ekologicky příznivé turistiky (včetně agroturistiky) prostřednictvím projektů investování, výstavby a zavádění nových turistických produktů (kulturní, či ekologická turistika), jež vytvářejí udržitelná pracovní místa.

Propagační opatření, marketingové studie a vytváření sdílených rezervačních systémů. Řízení turistiky na přírodních místech v blízkosti hranic zejména těch, na kterých má Společenství zájem.

k) Opatření zaměřená na spolupráci ve zdravotnictví, zvláště pak na společné využívání zdrojů a zařízení na přeshraniční bázi.

Podpora spolupráce mezi vědeckými, technologickými a rozvojovými středisky v oblasti ochrany zdraví prostřednictvím vytváření nebo společného využívání zdrojů a institucí a zařízení na podporu zaměstnanosti a zvýšení konkurenceschopnosti v příhraničních oblastech.

l) Zřizování a rozvoj zařízení a zdrojů pro zlepšení toku informací a komunikace mezi příhraničními oblastmi, včetně podpory výměny v oblasti rozhlasových, televizních a tiskových médií.

Podpora spolupráce mezi vědeckými, technologickými a rozvojovými středisky v ob-

lasti kultury (včetně médií) a komunikace prostřednictvím vytváření nebo společného využívání zdrojů a institucí a zařízení na podporu zaměstnanosti a zvýšení konkurenceschopnosti v příhraničních oblastech.

Zvýšení komunikace a spolupráce mezi občany, soukromými a dobrovolnými organizacemi a správou a institucemi za účelem rozvinutí vztahů a institucionální základny podporující přeshraniční integraci v hraničních oblastech a organizování všeobecné a specializované jazykové výuky s cílem podporovat zaměstnanost.

m) Kulturní výměny.

Podpora spolupráce v oblasti vzdělávání a kultury.

Přeshraniční kulturní výměny (včetně médií a sportu) zakládající dlouhotrvající spolupráci a zaměstnanost. Jako pravidlo platí, že nelze financovat jednorázovou akci. Pravidelné akce lze podporovat pouze během zaváděcí fáze. Podporovány budou především organizační aspekty spíše než umělecké (produkce, nákup děl, platby umělcům).

n) Iniciativy v oblasti místní zaměstnanosti, školství a vzdělávání.

Podpora spolupráce při rekvalifikaci.

Rozvoj přeshraničních územních paktů o zaměstnanosti.

Přeshraniční sociální integrace.

Vytváření sítí sousedských služeb nebo služeb v jiných oblastech.

Zlepšení přístupu místního obyvatelstva k přeshraničním zařízením v těchto oblastech.

Investice do vzdělání a zdraví, jež mají místní rozměr a přispívají k vytváření pracovních míst.

Podpora spolupráce v oblasti civilní ochrany.

2. S cílem podporovat společné menší akce místních lidí z příhraničních oblastí lze v každé příhraniční oblasti vytvořit společný fond pro malé projekty, do kterého by se vkládalo určité procento prostředků přidělovaných pro přeshraniční spolupráci.

3. Zvláštní pozornost musí být věnována opatřením silné přeshraniční povahy, naplánovaným v úzké spolupráci s oblastními a místními orgány na obou stranách hranice a zahrnujícím zřízení nebo rozvoj společných řídicích struktur zaměřených na rozšiřování a prohlubování spolupráce mezi veřejnými, poloveřejnými a rovněž nevydělečnými organizacemi.

4. Lze rovněž financovat vypracování plánů rozvoje příhraničních oblastí, navrhování projektů a formulace programů, studie proveditelnosti, pomoc při realizaci těchto programů a jejich monitorování a vyhodnocování.

FOND MALÝCH PROJEKTŮ

Pro IV. kolo Fondu malých projektů - region Nisa (ZZ 9621.01.04.01) bylo podáno celkem 146 projektů s požadavky na finanční prostředky ve výši 861 542 EUR. Hodnota projektů se mohla pohybovat v rozmezí 1 000 - 50 000 EUR.

K dispozici však byla pouze asi čtvrtina finančních prostředků, proto bylo možné vybrat jen část z podaných projektů. Po pečlivém hodnocení bylo nakonec k poskytnutí příspěvku v rámci FMP vybráno 64 projektů s celkovou dotací 207 001 EUR, což je zhruba 7 452 000 Kč.

Přehled přijatých projektů:

Název projektu	Žadatel	Název projektu	Žadatel
Staročeské trhy Turnov 2000	Spolek přátel Okresního muzea	Informační zpravodaj ERN 2000	Regionální sdružení ERN Nisa
Eurochor	Pěvecké sdružení při ZŠ Liberec	Euro iuvenes symphonyaci	ZUŠ Liberec
Euregio 2000-úcast české části ERN	Liberecká sport. a TV organizace	Bez hranic do budoucnosti	Státní vědecká knihovna Liberec
Výmenný pobyt školních dětí	Obec Koberovy	Sport dětem	SKI klub Preciosa Jablonec n. Nisou
III. zimní setkání mládeže Janov 00	OS Dromedár Česká Lípa	Mezinárodní vědecké sborníky	Technická univerzita Liberec
SAXBO 2000 - Dny orientačního běhu	Orientační klub Chrástava	Přeshraniční symposium historiků	Regionální sdružení ERN Nisa
Loupežnická pěšina pěšky i na kole	KČT Mníšek u Liberce	Mezinárodní konference - materiálové inženýrství	Technická univerzita Liberec
Žákovský šachový EURO CUP	TJ LIAZ Jablonec nad Nisou	Partnerství ve vzdělávání	Město Hrádek nad Nisou
Taneční soutěž - Pohár DK Bohemia	Taneční klub Čermák o.s. Liberec	Universium	Universium o.p.s. Liberec
Hudební festival 2000	Spol. rodičů a přátel - Hlasek Liberec	ERN - kalendář ERN 2001	Regionální sdružení ERN Nisa
Mezinárodní žákovské lyžařské závody ERN	TJ LIAZ Jablonec nad Nisou	Sportovní hry mládeže partnerských měst	Město Jablonec nad Nisou
Oslava Trojmezí - Bogatynia 2000	Město Hrádek nad Nisou	Žena 3. tisíciletí	Město Jablonec nad Nisou
Mezinárodní letní sportovní hry mládeže	Město Varnsdorf	Lidé v zemědělské krajině	SOU Frýdlant
Oslava Dne dětí	KVZ Hrádek nad Nisou	Č-N-P spolupráce hasičských záchranných sborů	SDH Hrádek nad Nisou
Středověká johanitská historiografie	Město Český Dub	2. mez. seminář a turnaj o pohár ERN	Sdružení Sport relax Česká Lípa
1.Semily cup	Sportovní klub Semily	Běh Českou Lípou - 9. ročník	Athletic club Česká Lípa
Malovánky	Frýdlantsko o.s.	1. česko-německé ošetrovatelské symposium	Sdružení Euro kongres Liberec
Vedle sebe, ale spolu	Obec Višňová	Interpelační hudební dílna	OS Spolek přátel hudebního festivalu
Patříme k sobě	Pěvecký spolek Jizeran Semily	Zemědělské vzdělávací centrum Frýdlant	SOU Frýdlant
Mezinárodní atletické závody Mladá Evropa	TJ LIAZ Jablonec nad Nisou	Multimediální CD ERN a Jablonec n.N.	Město Jablonec nad Nisou
Setkání hasičů ERN Nisa	SHD Jilemnice	Kulturní léto 2000	Sdružení Český ráj
Běžecský pohár ERN Nisa	Atletický klub Sovan Liberec	Hledáme společnou cestu do Evropy	Město Raspenava
Mezinárodní basketbalový turnaj chlapců a dívek	SVA Technická univerzita Liberec	Brána sportu dokorán	Město Semily
Mezinárodní letní dětský hasičský tábor	SHD Varnsdorf	Veřejný závod horských kol	Pakli sport klub Jablonné v Podještědí
Hodkovické dny přátelství - Jaro 00	Město Hodkovice nad Mohelkou	Bezpečnost v Trojzemí ERN Nisa	Okresní hospodářská komora Liberec
Sbližení mládeže	DDM Nové Město pod Smrkem	Vzděl. turistických pracovníků v oblasti služeb	Okresní hospodářská komora Liberec
Tvořivost a spolupráce mateřských škol	Město Hrádek nad Nisou	Křídlatka	ZO ČSOP Armálie Liberec
Mez. orientační závody na horských kolech	VSK Slavia TU Liberec	Týden země s mezinárodní účastí	Okresní úřad Jablonec nad Nisou
Mezinárodní turnaj v badmintonu	VSK Slavia TU Liberec	Televizní informační kampaň o Životním prostředí	Starí ochránci Jizerských hor
Sportovní soustředění	Sportovní klub Ještěd Liberec		
Sportovní tábor judo	Judo klub Rumburk		
Líšenské pochody Českým rájem	KČT Sokol Líšný		
Junior North Cup 2000	TJ LIAZ Jablonec nad Nisou		
Pašijové hry	Město Mimoň		
Statistická publikace - Města v ERN	Regionální sdružení ERN Nisa		

Do 3. dubna, kdy byla uzávěrka V. kola, které bylo definitivně posledním v rozsahu česko-polsko-německé spolupráce, bylo podáno 36 návrhů projektů. Podmínky pro toto kolo byly změněny tak, že požadovaná dotace byla v rozmezí 1000 - 3000 EUR na projekt a česká spoluúcast byla zvýšena z 10 na 20 procent. V současné době se připravuje výběr, ale k dispozici budou jen prostředky z posledního kola a navíc ze všech již realizovaných projektů, na které bylo vyčerpáno méně, než se předpokládalo.

Realizované projekty v rámci FMP

V této pravidelné rubrice přibližujeme některé z projektů, finančně podpořených z programu Phare - Fond malých projektů. Publikované realizované projekty v rámci FMP dokumentují nejen rozmanitost zaměření oněch projektů, ale především jejich společenský přínos při rozvíjení přeshraniční spolupráce v rámci Euroregionu Nisa. Do tohoto zpravodaje jsme vybrali následující:

SPOLUPRÁCE BUDE POKRAČOVAT

Uplatnění principů trvale udržitelného rozvoje obce a krajiny - pod tímto, poněkud záhadným názvem projektu, se skrývalo navázání vzájemné partnerské spolupráce mezi obcemi Nová Ves u Chrástavy a Nebelschu:tz v Německu. Záměrem představitelů Nové Vsi bylo umožnit občanům návštěvu Nebelschu:tzu s cílem poznat, jak se tamní obyvatelé podílejí na životě a rozvoji své obce.

Celkem bylo uskutečněno pět zájezdů s předem stanoveným

zaměřením, z toho dva žákovské. Jejich účastníci, zejména dospělí občané zastupující různé občanské iniciativy a zájmové spolky, se u německých přátel zajímali zejména o formy rozvoje obce, o využití a přínosů průmyslové zóny a podobně. Na jeden ze zájezdů byli pozváni také starostové a zastupitelé z pěti okolních obcí v mikroregionu Hrádecko - Chrástavsko. Výsledkem je, že i tyto obce nyní vyhledávají partnera v Německu. Jeden ze žákovských zájezdů tvořili mladí fotbalisté, kteří v Německu, ještě za účasti polského družstva, absolvovali turnaj v kopané. Druhého zájezdu žáků se zúčastnili učitelé a další dospělí. Výsledkem je dohoda o spolupráci učitelů sborů a budoucí pořádání vzájemných návštěv dětí škol obou obcí.

Přínosem tohoto projektu je zvýšený zájem občanů Nové Vsi o dění v obci, jejich výraznější účast na udržbě a patrná je i aktivnější činnost spolků. Nemalý význam má započatá spolupráce zejména mezi dětmi a mladými lidmi. Obě obce se také dohodly na vzájemných vztazích i v budoucnu, kterou rozšíří o spolupráci s Křesťansko-sociální akademii v Žitavě a se starosty dalších obcí v Německu s cílem získávat zkušenosti ze spolkové činnosti občanů, likvidace komunálních odpadů, ekologie a podobně.

Z kulturního kalendáře

- 1.7. Grabštejnské kulturní léto - Státní hrad Grabštejn
- 1.7. Svátek lužicko-srbské poezie - Městská knihovna Varnsdorf
- 1.-2.7. Městská pouť - Hejnice
- 7.-9.7. Zákupské slavnosti - Zákupy
- 8.-9.7. Brništská pouť - Brniště
- 8.7. Staročeské slavnosti - Staré Křečany
- 15.7. Mikulášovická pouť - Mikulášovice
- 15.7. Slavnosti svijanského piva - Pivovar Svijany
- 21.-23.7. Anenská pouť - Lobendava
- 22.7. Folková noc - Frýdštejn

Ze sportovního kalendáře

- 1.7. Mladá Evropa - atletické závody juniorů - Jablonec n. N.
- 1.-3.7. Tenisový turnaj dorostenců - Semily
- 5.7. Mezinárodní turnaj v minikopané - Šluknov
- 15.7. Mezinárodní turnaj v kopané - Nová Ves u Chrástavy
- 20.-23.7. Mezinárodní cyklistický etapový závod žen - Krásná Lípa
- 22.-23.7. Mezinárodní turnaj v plážové kopané - Rumburk

SETKÁVÁNÍ DĚTÍ HRÁDEK NAD NISOU - HARTAU

Záměrem tohoto projektu bylo seznámit děti nenásilnou formou se životem na druhé straně hranice, pomoci překonat jazykovou bariéru a přiblížit dětem zvyky a tradice v obou zemích.

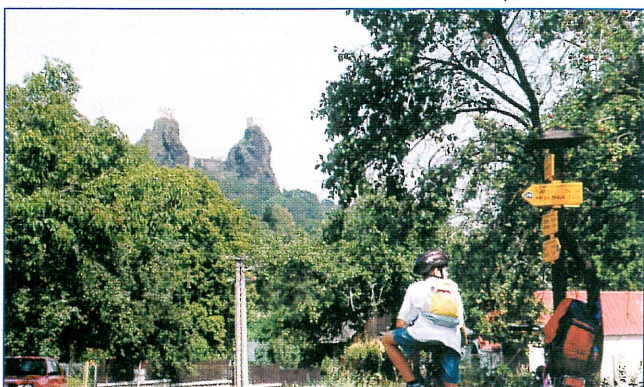
Přihlašovatel projektu, Občanské sdružení Přátelé Domu dětí a mládeže z Hrádku nad Nisou, mohl s uspokojením konstatovat, že se všechny záměry podařilo uskutečnit a splnit tak očekávání naší i německé strany. Díky materiálnímu zajištění příspěvkem z Fondu malých projektů bylo možné se soustředit na tvůrčí náměty práce s dětmi. Během pěti měsíců se uskutečnila řada různých sportovních, výtvarných, pohybových a rukodělných setkání dětí z obou stran hranice, která napomohla prohloubit přátelství a zčásti překonat i jazykovou bariéru. Osvědčilo se zapojit do projektu jak děti mladšího věku, které mají menší zábrany, tak i mnohé rodiče, z nichž mnozí přispěli dalšími nápady.



Cykloturistika v oblasti Český sever

Český sever je nové logo pro turistické území budoucího kraje Liberec včetně Jizerských a Lužických hor a také Krkonoš.

Mimo již zavedené zimní sporty a pěší turistiku se daří postupně nabízet i značené cyklistické trasy. Je běžné, že "Jizerky" v letních měsících už ovládají kolaři. Horská služba již také zaznamenala nárůst úrazů, a tak se začalo s hledáním možností jak provoz cyklistů regulovat. Řešením se má stát vyznačení vhodných tras cykloznačením dle norem KČT a současně zákazem vjezdu do některých nevhodných či nebezpečných cest. Značky se objevují zatím jen v podhůří a kolaři se mohou silničním značením zatím řídit podél Nisy mezi Libercem a Hrádkem nad Nisou až k turistickému hraničnímu přechodu do SRN u obce Hartava. Začátek



trasy je prozatím z předměstské ulice Norská. Do centra se totiž buduje zcela nová trasa pro cyklisty podél řeky, která po dokončení bude pěknou nábrežní komunikací s úrovní lázeňské kolonády. Stavba je dotována z programu Phare a měla by být hotova do konce prázdnin. Celý úsek bude dostatečně vyznačen a centrum města bude propojovat od ulice Barviřská.

V jižní části okresu Liberec se dokončuje další vyznačování trasy, jejíž počátek je v okrese Česká Lípa. Jedná se o pásovou značku malovanou. Cykloturisté podle ní budou stoupat od řeky Ploučnice ve Stráži pod Ralskem kolem vodních ploch v Hamru, lesní cestou pod hradem Děvínem k Lázním Kundratice do Osečné a přes Družcov do Křížan. Zde začíná pořádné stoupání k lesům na Křížanské sedlo, lesní vyhlídkovou cestou k Výpřeži a následuje velmi náročný závěrečný stoupák na vrchol Ještědu. Pro borce, kteří tento výstup zvládnou, připravuje KČT vrcholové razítko. Celkové převýšení od startu je 700 metrů. Rovněž sjezd do Křížan v délce jedenácti kilometrů je náročný na brzdy i na svaly na ruku. Pro ty unavené je v Křížanech restaurace Osmá, kde pro cyklisty připravují oživovací pokrmy i nápoje. Kousek od cesty je známá pekárna U nás, kde lze i v nočních hodinách zakoupit teplý chléb.

Další značení pro cyklisty je zatím v projektech. Jen zajímavý úsek kolem hradu Hamrštejn je již vyznačen, rovněž pásovou malovanou značkou a propojuje Machnín s údolím v Andělské Hoře. Směrové tabulky jsou ve výrobě a v terénu se objeví do začátku léta.

M. Těšina